

Flandes, independència a qualsevol preu?

Després de cinc anys
amb governs
regionals simètrics,
Flandes i Valònia
consoliden panorames
polítics dispars.
Al nord domina la dreta,
mentre que al sud
el color és el roig.
Arreu, això sí,
l'ascens de
l'extrema dreta
preocupa molt.

Coincidint amb les eleccions europees, Bèlgica també va celebrar eleccions regionals. Flandes, Valònia i la conurbació de Brussel·les acaben de renovar els seus parlaments. Al sud, el panorama es manté estable amb alguns matisos, per exemple un notable enfortiment del Partit Socialista (PS) del pintoresc Elio di Rupo (que guanya punts per presidir el Govern belga), i l'aparició del Front Nacional, filial del FN de Le Pen, que es cola al sistema de partits francòfon. A la banda flamenca, la coalició de govern s'haurà de refer, ara sota el liderat dels demòcratacristians (CD&V-NVA). L'independentisme d'extremadreta del Vlaams Blok ha experimentat un espectacular augment, de manera que queda en dubte la validesa del boicot exercit fins ara cap a aquesta formació. De retruc, el nou equilibri de poder als parlaments regionals fa perillar la continuïtat de l'actual coalició violeta (liberals i socialistes) que governa a àmbit federal, encapçalada pel Partit Liberal Flamenc (VLD) de Guy Verhofstadt, el que fou candidat de Chirac i Schroder per presidir la Comissió Europea.

Al 1999, tant a Valònia com a Flandes l'èxit electoral dels partits verds francòfon (Ecolo) i flamenc (Groen) va fer possible governs regionals "Arc-en-ciel" (socialistes, liberals i verds). Ara, però, amb l'esfondrament dels verds, Valònia i Flandes busquen majories alternatives. A Valònia els socialistes semblen inclinats a convidar els liberals de l'MR, tenint en compte que a la regió de Brussel·les PS i MR es necessiten per governar. Una llei no escrita diu que Valònia i

Brussel·les (que té una cambra amb un 75% de diputats francòfons) han de comptar amb les mateixes coalicions de govern. A Flandes la qüestió és més enrevessada. Després que el partit governant (VLD) hagi passat al tercer lloc, els demòcratacristians han de prendre la iniciativa en les negociacions per conformar un nou executiu. Els demòcratacristians podrien decantar-se per un Govern tripartit amb socialistes (SP.a-Spirit) i liberals. A canvi, el CD&V-NVA demana un lloc al Govern federal. D'aquesta manera, el CD&V-NVA fugiria de lligar-se al Vlaams Blok, i també del camí cap a la independència, però caient en el descrèdit internacional i dividint el país.

El Vlaams Blok ha anat pujant elecció rere elecció des de la seva fundació al 1978. En l'última contesa, l'ascens d'aquesta eclèctica formació, que acull simples independentistes, catolicointegristes, neonazis i populistes, posà en dubte l'enginy del "cordó sanitari". De fet, les enquestes ja diuen que el 50% de la població flamenca voldria veure la fi del "cordó sanitari". Aquest mecanisme, induït per la resta de partits, condemna el Vlaams Blok a l'ostracisme polític i mediàtic marginant-lo de qualsevol coalició de govern. De raons, en tenen prou. Fa uns mesos un tribunal de Gand reconeixia el caràcter racista d'aquest partit, per cridar a la discriminació i a l'odi racial en la seva propaganda electoral.

A la mateixa vetllada electoral el president del CD&V-NVA va rebutjar una coalició amb el Vlaams Blok, cosa que va fer que les consciències democràtiques i els valons, temorosos de l'espectre separatista del nord, respiressin tranquils. Ai-

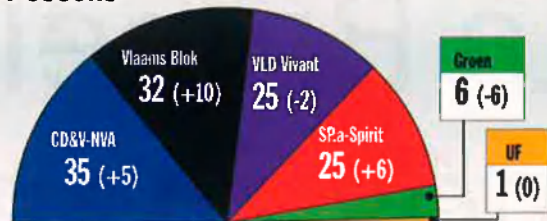
El primer ministre belga, Guy Verhofstadt, el dia de les eleccions. Després del recompte no està gens clar que continui en aquest càrrec.

RESULTATS ELECTORALS A BÈLGICA

Entre parèntesis, els escons que ha perdut o guanyat cada partit respecte a la composició de l'anterior Parlament.

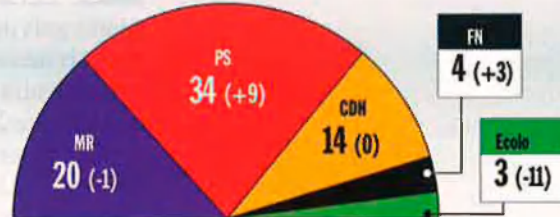
Parlament flamenc

124 escons

Parlament való

75 escons

xò no treu, però, que en els propers anys es farà una nova revisió de l'estat belga, demanada unànimement des del nord. De fet, la pujada de conservadors i socialistes flamencs es deu en bona part a cartells electorals en què han inclòs sobiranistes de dretes (NVA) i d'esquerres (Spirit). La nova reforma federal belga es planteja com una desfederalització o regionalització d'una sèrie de polítiques. A part d'una Constitució i justícia pròpia, Flandes vol l'autonomia fiscal (amb la idea de fixar un marc d'impostos atractiu per a les empreses), gestionar la sanitat, les ajudes familiars i la política d'ocupació. Però, de moment, els partits valons s'oposen a les demandes dels veïns del nord i titllen les reformes de perillosa deconstrucció de l'estat. Hi ha fins i tot qui s'atreuix a taxar en un 25% la minva del benestar való en cas que deixin d'arribar les transferències fiscals de Flandes. En aquest marc, els socialistes francòfons estan cridats a possibilitar l'entesa constitucional, que podria dur que s'oficialitzés l'estat de Flandes dins la Bèlgica federal cap al 2006.

Miquel Àngel Diez i Besora
(Brussel·les)

Portugal, rostres d'europa

Juliol-agost de 2004

Una mirada al Portugal en què s'emmiralla Catalunya com a objecte de les seves aspiracions i dels seus dubtes, com una nació independent que s'ha sentit part del conjunt ibèric i, alhora, ha defensat aferrissadament la seva autonomia. I amb aquest rerefons, els diversos autors del dossier analitzen la història, la literatura i la llengua d'un Portugal que busca la seva modernització.

L'Avenç. Consell de Cent, 278, 1r 2a
08007 Barcelona - Telèfon 93 488 34 82
lavenc@lavenc.com / www.lavenc.com

I al setembre... Els intel·lectuals i la Gran Guerra